

**Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького**

Науково-методичний семінар

**«Підвищення якості іншомовної освіти як результат організації
рефлексії засобами Інтернет платформ»**

Автор: Матюха Галина Василівна

Мелітополь 2021

Модуль 1. Тема: Сутність поняття «рефлексія» та методи активізації іншомовної діяльності здобувачів закладів освіти

Метою проведення науково-методичного семінару «Підвищення якості іншомовної освіти як результат організації рефлексії засобами Інтернет платформ» є поглиблення в слухачів системи теоретичних і професійних знань з методики навчання іноземних мов, необхідних для здійснення іншомовної освіти в закладах середньої і вищої освіти.

Цільова аудиторія: вчителі та викладачі іноземних мов закладів середньої і вищої освіти, магістри філологічних педагогічних спеціальностей.

План науково-методичного семінару

«Сутність поняття «рефлексія» та методи активізації іншомовної діяльності здобувачів закладів освіти»

1. Актуальність підвищення якості й урізноманітнення освітнього процесу з іноземних мов.

2. Методи активізації іншомовної діяльності здобувачів іншомовної освіти, їх вплив на якість оволодіння іншомовними знаннями, навичками і вміннями.

3. Сучасний стан активізації іншомовної діяльності здобувачів освіти на заняттях англійської мови, переваги і недоліки організації рефлексії у вивченні іноземних мов.

Очікуваний результат: здатність розв'язувати актуальні теоретичні завдання та проблеми, пов'язані з іншомовною професійною діяльністю, що передбачає оволодіння вчителями і викладачами іноземних мов основними тенденціями сучасних методологічних досліджень в галузі методики вивчення іноземних мов та втілення інноваційних технологій в іншомовний освітній процес закладів освіти.

1. Компетентності:

Загальні компетентності:

1. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.

2. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.

3. Здатність організувати освітній процес, використовуючи сучасні педагогічні технології.

Фахові компетентності:

1. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності.

2. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання іноземної мови.

3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови.

4. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

5. Здатність цілевизначення, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів, уміння і здатність до прийняття обґрунтованих рішень.

Тези:

1. Важливою проблемою для педагогічної теорії та практики залишається питання підвищення якості іншомовного освітнього процесу, активізації діяльності тих, хто оволодіває іноземною мовою на різних етапах навчання. Сучасним педагогам доступні різноманітні джерела інформації та ефективні засоби навчання. Але, іноді педагогу необхідно докласти певних зусиль для того, щоб навчальний матеріал не здавався здобувачеві іншомовної освіти «сухим» і нецікавим. Це можна зробити за допомогою

інформаційних технологій (наприклад, презентації засобами SMART-BOARD), науково-популярних фільмів, ресурсів Інтернет тощо. За Ф. Діствергом, будь-який метод поганий, якщо привчає здобувача освіти до пасивності, і гарний, якщо пробуджує в ньому самостійну діяльність.

2. Здобувач не буде засвоювати навчальний матеріал, який не відповідає його потребам та інтересам і не вимагає розумового напруження й емоційних переживань. Тому все більшого значення набуває орієнтація методики навчання іноземних мов на формування й удосконалення у вчителів і викладачів професійних компетентностей, їх постійний розвиток під час реалізації професійної діяльності.

3. Проблему організації рефлексії в освітньому процесі досліджували як вітчизняні вчені, так і зарубіжні. О. П. Петрашук і В. О. Коккота вивчали питання організації тестового контролю в навчанні іноземної мови. Н. О. Бражник тлумачив рефлексію як педагогічну проблему. Зарубіжні учені Н. Douglas і Penny Ur (Кембридж), D. Fisher (США, Вірджинія), T. Mc Namara – здійснювали розробку прийомів самооцінювання; Marzano, Pickering and Pollock (2001) називають рефлексію в числі дев'яти найбільш ефективних стратегій для підвищення якості навчання під час іншомовного спілкування.

Модуль 2. Тема: «Інтернет платформи як ефективні засоби організації рефлексії, спрямовані на підвищення якості іншомовної освіти»

Метою проведення науково-методичного семінару «Підвищення якості іншомовної освіти як результат організації рефлексії засобами Інтернет платформ» є поглиблення в слухачів системи теоретичних і професійних знань з методики навчання іноземних мов, необхідних для здійснення іншомовної освіти в закладах середньої і вищої освіти.

Цільова аудиторія: вчителі та викладачі іноземних мов закладів середньої і вищої освіти, магістри філологічних педагогічних спеціальностей.

План науково-методичного семінару

«Інтернет платформи як ефективні засоби організації рефлексії, спрямовані на підвищення якості іншомовної освіти»

1. Конструювання системи занять з урахуванням особистісної рефлексії та зворотного зв'язку здобувачів освіти. Освітні можливості Інтернет платформ.
2. Рефлексія – це процес усвідомлення суб'єктом навчання освітнього процесу та самоудосконалення шляхом визначення переваг і недоліків застосування Інтернет платформ.
3. Інтернет платформа «Quizizz» як багатоаспектний спосіб організації рефлексії і перевірки навчальних знань і вмінь здобувачів освіти.
4. Реалізація функцій контролю навчальних досягнень здобувачів освіти засобами Інтернет платформи «Kahoot».

Очікуваний результат: здатність розв'язувати актуальні теоретичні завдання та проблеми, пов'язані з іншомовною професійною діяльністю, що передбачає оволодіння вчителями і викладачами іноземних мов основними тенденціями сучасних методологічних досліджень в галузі методики вивчення іноземних мов та втілення інноваційних технологій в іншомовний освітній процес закладів освіти.

1. Компетентності:

Загальні компетентності:

1. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.

2. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.

3. Здатність організувати освітній процес, використовуючи сучасні педагогічні технології.

Фахові компетентності:

1. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності.

2. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання іноземної мови.

3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови.

4. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

5. Здатність цілевизначення, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів, уміння і здатність до прийняття обґрунтованих рішень.

Тези:

1. З позиції особистісно-орієнтованого підходу, вирішувати проблему постановки цілей навчання, розробки навчального плану, конструювання системи занять необхідно з урахуванням особистісної рефлексії, тобто свідомого осмислення організації процесу навчання та його коригування у відповідності до переосмислених результатів та нових визначених задач. Такі поняття, як «рефлексія», «рефлексивна діяльність», «рефлексивні здібності»,

«рефлексивне навчання» є обов'язковими компонентами освітнього процесу в системах особистісно-орієнтованого і розвиваючого навчання і все більше з'являються в центрі уваги практикуючих викладачів англійської мови.

Рефлексія – це процес самопізнання і усвідомлення суб'єктом навчання освітнього процесу, який дозволяє свідомо планувати навчальну діяльність, розуміти її цілі, відслідковувати виконання поставлених цілей і коригувати подальшу діяльність; аналізувати успіхи і труднощі в досягненні мети.

Рефлексивне навчання – це практика, коли викладач обмірковує свій досвід викладання, аналізуючи, як він виклав матеріал, і як може бути змінена діяльність студентів для покращення результатів навчання. Викладачі можуть використовувати рефлексію, щоб дізнатися більше про власну поведінку, вдосконалити певну практику та зосередитись на проблемі, з якою стикаються студенти в тій чи іншій навчальній ситуації.

2. Викладачі стикаються з багатьма викликами при плануванні та реалізації процесу навчання: як мотивувати здобувачів до вивчення англійської мови, як адаптувати навчальний матеріал до сучасних реалій, як розвивати критичне мислення, як формувати в здобувачів soft skills, як навчити їх аналізувати і вирішувати проблеми, як організувати рефлексію з боку здобувачів з метою досягнення найкращих результатів. Тож, педагоги знаходяться в постійному пошуку і звертаються до досвіду колег щоб знайти найкращі методи, які допоможуть забезпечити рефлексивне навчання. Відповіддю на ці запитання є використання Інтернет платформи «Quizizz».

3. Вивчаючи проблему розвитку професійних навичок викладача шляхом рефлексії, простежується пряма залежність між методами навчання та перевагами, які отримують викладачі від рефлексивної практики. Чим більше застосовується різних стратегій та методів, тим кращі результати отримують як студенти, так і викладачі. Перші підвищують рівень знань; останні розвивають свої професійні навички.

4. Організація рефлексивної практики передбачає використання інноваційних форм та методів роботи, сучасних інформаційних технологій,

які підсилять мотивацію здобувачів до вивчення англійської мови. Мотивація вважається запорукою успішного освітнього середовища як для здобувачів, так і для вчителів і викладачів. Педагог має постійно підтримувати зацікавленість здобувачів до освітнього процесу, добираючи автентичні навчальні матеріали, інноваційні методи і прийоми, використовуючи проблемні завдання, що сприяє розвитку критичного мислення студентів. Саме Інтернет платформа «Kahoot» надає можливість педагогові реалізувати рефлексію під час здійснення поточного контролю навчальних досягнень здобувачів.

5. Засобами Інтернет платформ реалізуються функції контролю, як-от: навчальна, оціночна, корегуюча, розвивальна, виховна. Функція зворотного зв'язку є основною. Для вчителя – це можливість своєчасно оцінити методичну ситуацію і зробити необхідні зміни в технології навчання. Для здобувача – це інформація, яка дозволяє йому самостійно оцінити власний прогрес і планувати свою подальшу навчальну діяльність відповідно. Контроль сприяє розвитку розумових, мовленнєвих, психологічних, особистісних якостей здобувачів. Всі можливі подразники, які задіяні у виконанні вправи (оперативна слухова або зорова пам'ять, гнучкість мислення, фонематичний слух) набувають розвитку й удосконалюються. Виконуючи контрольні завдання, здобувачі з власного досвіду оперують мовним та мовленнєвим матеріалом для досягнення визначеної в завданні мети. Сформовані раніше навички і вміння закріплюються й удосконалюються.

